

طرح مطالعاتی ایجاد و بازسازی پناهگاه‌های مدارس سطح شهر تبریز

درخواست انجام طرح پژوهشی (RFP)

بیان مساله :

با توجه به تهدیدات متوجه کشور و جهت افزایش ایمنی شهرها و شهروندان خصوصا دانش‌آموزان عزیز کشورمان و افزایش پایداری ملی، و بهره‌مندی مضاعف از سرمایه‌های ملی در شرایط بروز خطر ضرورت دارد با اعمال ملاحظات پدافند غیرعامل نسبت به کاهش آسیب‌پذیری مدارس اقدام لازم معمول گردد، به نحوی که مدارس علاوه بر اینکه به عنوان سنگر مقاوم جلوه‌گر خواهند شد، بلکه به عنوان کانون و مرکز ثقل محله ایفای نقش خواهند داشت. لذا لزوم انجام مطالعات، بررسی‌ها و احداث پناهگاه‌ها دارای اهمیت فوق‌العاده‌ای بوده و باید به عنوان یک بخش بسیار ضروری در سیستم پدافند غیرعامل و نیز در طرح‌های متداول فضاهای آموزشی کشور لحاظ گردد.

در سالهای اخیر با توجه به لزوم ایجاد فضای امن در فضاهای آموزشی در مبحث جدید ۲۱ مقررات ملی ساختمان، این امر به مقوله‌ای غیر قابل اجتناب تبدیل گردیده است فلذا سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور بعنوان متولی هرگونه ساخت و ساز و ایجاد و تعمیرات فضاهای آموزشی در سطح کشور، انجام مطالعات و بررسی‌های لازم برای ایجاد فضای امن در کلیه فضاهای آموزشی را جزو اولویتهای ضروری خود قرار داده است.

مقوله مطالعات ایجاد فضای امن در مدارس با چند موضوع متفاوت مواجه است که یکی از موضوعات وجود مدارس با فضای پناهگاه موجود قبلی است که در بازه زمانی جنگ تحمیلی اقدام به ساخت آنها شده و بعد از آن با گذشت زمانهای طولانی و از بین رفتن ضرورت، بلااستفاده مانده و گاه ورودی پناهگاه‌های موجود مسدود گردیده و یا بر روی آن سازه‌های دیگری احداث گردیده و از نظر و خاطرها پنهان مانده‌اند. فلذا به انجام مطالعات و بررسی‌های لازم برای امکان سنجی استفاده از پناهگاه موجود ضمن مقایسه با مندرجات و ضوابط مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان و امکان ایجاد تغییرات لازم و مناسب سازی و مقاوم سازی نیاز است.

موضوع دیگر وجود مدارس بدون هیچ گونه فضای امن و پناهگاه می‌باشد که نیاز به انجام مطالعات و ارائه طرح جدیدی برای ایجاد فضای امن مطابق با مندرجات و ضوابط مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان خواهد بود.

ضرورت و اهداف انجام طرح :

آماده سازی کلیه زیر ساخت های کشور جهت شرایط بحران ضروری بوده و از اهمیت بالایی برخوردار است و بر این مبنا، ایجاد مدارس امن جدید و ایمن سازی مدارس موجود، به دلیل استقرار آنان در گستره کلیه شهرها و همچنین روستاهای کشور ضرورت داشته و افزایش امنیت روانی دانش‌آموزان و خانواده ها و ویاس دشمنان را به همراه خواهد داشت. تعداد انبوهی از مراکز آموزشی در مقاطع مختلف تحصیلی در سطح شهرهای کشورمان وجود دارند، که به عنوان سرمایه های ملی، صرفا جهت فعالیت آموزشی و آن هم عمدتا در طول روز مورد استفاده قرارگیرد. لکن از آنجا که ملاحظات پدافند غیرعامل در جانمایی، طراحی و اجرای تعدادی از این گونه فضاهای آموزشی صورت پذیرفته است، لذا در شرایط تهدید و وقوع جنگ احتمالی، فاقد ایمنی های لازم بوده و علاوه براینکه امکان تداوم فعالیت آموزشی در شرایط بحرانی میسر نبوده، بلکه این گونه فضاها به دلیل آسیب پذیر بودن و عدم پیش بینی زیر ساختهای لازم، جهت اسکان جمعیت محله پیرامونی خود به عنوان فضای امن محله نیز غیر قابل بهره‌برداری خواهد بود. با در نظر گرفتن مطالب ذکر شده ضرورت توجه به مقوله ایجاد پناهگاه بر کسی پوشیده نیست.

شرح خدمات :

- ۱- بررسی و تهیه آمار و تیپ بندی و نقشه ازبیلت (خود پناهگاه و جانمایی آن) از پناهگاه‌های موجود مدارس.
  - ۲- مطالعه امکان سنجی استفاده از پناهگاه‌های موجود مدارس ضمن مقایسه با مندرجات و ضوابط مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان و ارائه طرح (طرح کامل شامل کلیه مستندات و نقشه‌ها و مشخصات فنی- طرح و نقشه‌ها میبایست ضمن دفاع، به تصویب و تایید دفتر فنی اداره کل نوسازی مدارس استان و سازمان پدافند غیرعامل کشور برسد) جهت ایجاد تغییرات لازم و مناسب سازی و مقاوم سازی جهت استفاده.
  - ۳- مطالعات و ارائه طرح پناهگاه برای ۳ مدرسه پایلوت فاقد پناهگاه معرفی شده از طرف اداره کل نوسازی مدارس استان (طرح کامل شامل کلیه مستندات و نقشه‌ها و مشخصات فنی - طرح و نقشه‌ها میبایست ضمن دفاع، به تصویب و تایید دفتر فنی اداره کل نوسازی مدارس استان و سازمان پدافند غیرعامل کشور برسد) با رعایت ضوابط مندرج در مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان.
  - ۴- تحریر و ارائه طرح بر اساس استانداردهای مورد قبول سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان.
  - ۵- ارائه گزارشات مرحله‌ای در پایان هر مرحله و گزارش نهایی طرح در زمان مورد نظر و در محل دبیرخانه سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان و اخذ تاییدیه از سازمان مذکور.
- *توجه : آمار و اطلاعات مدارس شهر تبریز شامل؛ آدرس و اطلاعات مکانی، نقشه سایت پلان جانمایی (مشمول بر تعداد ۴۵۴ مدرسه) توسط اداره کل نوسازی مدارس استان در اختیار پژوهشگر قرار داده خواهد شد.

منطقه مورد نظر :

منطقه مورد مطالعه کلیه مدارس موجود در سطح شهر تبریز خواهد بود.

زمان مورد انتظار :

۱۲ ماه

نتایج مورد انتظار :

- ✓ بررسی و تهیه آمار و تیپ بندی و نقشه ازبیلت از پناهگاه‌های موجود مدارس و ارائه گزارشات مربوطه.
- ✓ ارائه نتایج دقیق و قابل اتکای کاربردی و امکان استفاده عملی از طرح‌ها و آمارهای ارائه شده.
- ✓ ارائه طرح و نقشه‌های دقیق برای تغییرات و مقاوم سازی پناهگاه‌های موجود یا ایجاد پناهگاه جدید و اخذ تاییدیه های لازم مندرج در شرح خدمات.